

Oponentský posudek diplomové práce

Bartoš, Jindřich: *Antropologie divadla: Jak se herec dostává do role*. Katedra sociální a kulturní antropologie, FF UPa, Pardubice 2019, 48 stran + film.

Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.

Předložená diplomová práce se zabývá amatérským divadlem a způsobem, jakým probíhá nácvik divadelní inscenace z pohledu herce (str. 7).

Autor si položil hlavní výzkumnou otázku (str. 8):

Jak se herec dostává do role?

Autor využil ke svému výzkumu tři teoreticko-metodologické přístupy. První z nich vychází z Ervinga Goffmana a každodenního hraní rolí každého jedince ve společnosti. Další je spjat především s divadelními teoretiky, a to s Eugeniem Barbrou s Nicolou Savaresem. Ti vycházejí z přesvědčení o využití konkrétních technik pro regulaci těla a strukturaci pohybů při přípravě herce. Poslední přístup rozvíjel Jiří Veltruský, který navazoval na Otakara Zicha a strukturální lingvistiku. V jeho pojetí bylo nutné pohlížet na divadlo jako na specifický sémiotický systém a text hrál zásadní roli.

Autor diplomové práce pojal výzkum nejen v rovině základní, ale také jako možný pro aplikaci. Sám je dlouhodobým hercem a také režisérem amatérského divadla. Výzkum proběhl v amatérském divadelním souboru U. F. O., jehož je spoluzakladatelem a členem. Taktéž se podílel na vzniku hry z pozice autora a režiséra. Respondenti byli herci a herečky z daného souboru v počtu 5 lidí, kteří si v průběhu přípravy představení vedli osobní deníky. Autor diplomové práce využil zúčastněného pozorování, analýzy deníků a polostrukturované a nestrukturované rozhovory.

Ve výzkumu se zaměřil na roli učení jednotlivých rolí, a to formou domácí přípravy a divadelní zkoušky. Divadelní zkoušky dále rozdělil na čtené zkoušky, zkoušky na jevišti (v nichž dochází k rozpohybování postav) a závěrečné zkoušky (rozšíření o kulisy, rekvizity, kostýmy, světla...).

Autor došel k závěru, že všechny koncepty jsou herci využívány, ale každý v jiné fázi přípravy. Ideálním přístupem je jejich kombinace.

Součástí diplomové práce je audiovizuální část, která je záznamem názorů jednotlivých herců na výzkumnou otázku po zvládnutí naučení svých rolí měsíc před premiérou. Prostříhy jsou již z premiéry. Záběry a rozhovory s jednou z respondentek, které se nepovedly z důvodu nevhodného osvětlení, do filmu zařazeny nebyly.

V práci se občas vyskytují překlepy a gramatické chyby.

Předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci magisterského studia oboru sociální antropologie. Na základě výše uvedeného proto navrhuji hodnocení práce velmi dobře - C.

Dne 17. 1. 2020

PhDr. Lívía Šavelková, Ph.D.